

PROGRAM STUDIÓW

Obowiązuje od roku akademickiego: 2026/2027

Kierunek studiów: TURYSTYKA I REKREACJA

1. **Kod ISCED: 1015 TURYSTYKA I WYPOCZYNEK**
2. **Forma studiów: STACJONARNA**
3. **Liczba semestrów: 6**
4. **Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: LICENCJAT**
5. **Profil kształcenia: OGÓLNOAKADEMICKI**
6. **Dziedzina nauki: nauki społeczne (wiodąca), nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki medyczne i nauki o zdrowiu**
7. **Dyscyplina naukowa:**
 - ✓ dyscyplina wiodąca: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 119 ECTS (66% punktów ECTS)
 - ✓ dyscypliny uzupełniające:
 - nauki o Ziemi i środowisku – 40 ECTS (22% punktów ECTS)
 - nauki o kulturze fizycznej – 21 ECTS (12% punktów ECTS)
8. **Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180**
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **107**
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): **99**
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30%¹ ogólnej liczby punktów ECTS): **81**
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS
 - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne²: **5**

¹ wskaźnik procentowy może być inny jeżeli standardy kształcenia stanowią inaczej

² w przypadku kierunku studiów przyporządkowanego do nauk humanistycznych podaje się liczbę punktów ECTS za zajęcia z dziedziny nauk społecznych, w przypadku kierunku studiów przyporządkowanego do nauk społecznych podaje się liczbę punktów ECTS za zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych

9. **Łączna liczba godzin zajęć: 4540 – studia stacjonarne**, w tym:

- liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **2699**
- liczba godzin zajęć prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: **48**

10. **Koncepcja i cele kształcenia** (w tym opis sylwetki absolwenta):

Absolwent kierunku Turystyka i Rekreacja posiada interdyscyplinarne wykształcenie łączące wiedzę z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, nauk o Ziemi i środowisku oraz nauk o kulturze fizycznej. Dysponuje ugruntowaną wiedzą teoretyczną dotyczącą funkcjonowania systemu turystycznego, uwarunkowań rozwoju turystyki i rekreacji oraz zróżnicowania przestrzennego walorów turystycznych Polski i świata.

Absolwent w zaawansowanym stopniu zna koncepcje, teorie i metody badawcze stosowane w geografii turystyki i rekreacji, w tym metody badań ruchu turystycznego, analizy przestrzennej oraz badań terenowych. Potrafi pozyskiwać, analizować i interpretować dane statystyczne i przestrzenne, w szczególności z wykorzystaniem systemów informacji geograficznej (GIS), oraz wykorzystywać wyniki analiz w planowaniu i ocenie rozwoju turystyki i rekreacji w skali lokalnej, regionalnej i globalnej.

Absolwent posiada umiejętności projektowania i oceny produktów turystycznych oraz form rekreacji, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego. Rozumie znaczenie turystyki aktywnej, zdrowotnej i rekreacji prozdrowotnej dla jakości życia oraz rozwoju społeczno-gospodarczego regionów. Potrafi analizować funkcjonowanie obszarów turystycznych, w tym obszarów cennych przyrodniczo, oraz identyfikować potencjalne konflikty i ograniczenia wynikające z presji turystycznej. Zna podstawy ekonomii i zasady zarządzania w turystyce.

Absolwent jest przygotowany do współpracy z różnymi interesariuszami sektora turystyki i rekreacji, w tym administracją publiczną, organizacjami turystycznymi, instytucjami kultury, parkami narodowymi i krajobrazowymi oraz podmiotami gospodarczymi. Posiada zaawansowane kompetencje w zakresie marketingu turystycznego, promocji regionów oraz komunikacji z klientem, także z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych.

Absolwent posługuje się dwoma językami obcymi. Pierwszym na poziomie samodzielności B2 i drugim na poziomie A2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Absolwent wykazuje się rozwiniętymi kompetencjami społecznymi, w tym umiejętnością pracy zespołowej i kierowania pracami zespołów, odpowiedzialnością za powierzone zadania oraz świadomością potrzeby uczenia się przez całe życie. Rozumie społeczną i środowiskową odpowiedzialność działań podejmowanych w sektorze turystyki i rekreacji oraz znaczenie etyki zawodowej.

Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy w instytucjach i przedsiębiorstwach związanych z turystyką i rekreacją, takich jak organizacje turystyczne, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury, parki narodowe i krajobrazowe, uzdrowiska, obiekty hotelarskie i rekreacyjne, a także firmy zajmujące się organizacją wydarzeń i promocją regionów. Posiadane kompetencje umożliwiają mu kontynuowanie kształcenia na studiach drugiego stopnia oraz dalszy rozwój naukowy w obszarze turystyki, rekreacji i geografii.

11. Efekty uczenia się:

Oznaczenie symboli:

przed podkreślnikiem

TiR — kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku Turystyka i Rekreacja

1A — studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim

po podkreślniku

jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W - wiedza, U - umiejętności, K - kompetencje społeczne),

01, 02, 03 i kolejne — numer efektu uczenia się

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do: uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	Odniesienie efektów uczenia się do: charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
--	----------------------------------	--	--

w zakresie **WIEDZY:**

TIR1A_W01	W zaawansowanym stopniu charakteryzuje miejsce i rolę nauk o turystyce i rekreacji w systemie nauk, w tym społecznych, ścisłych i przyrodniczych, medycznych i nauk o zdrowiu oraz określa relacje z nimi.	P6U_W	P6S_WG
TIR1A_W02	W zaawansowanym stopniu, wykorzystując wiedzę z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, nauk o Ziemi i środowisku oraz o kulturze fizycznej, opisuje teorie i metody badań wyjaśniające fakty, procesy i zjawiska zachodzące w turystyce i rekreacji oraz relacje między nimi.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TIR1A_W03	Charakteryzuje pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P6U_W	P6S_WK
TIR1A_W04	Opisuje ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności zawodowej w zakresie turystyki i rekreacji, w tym związane z ochroną konsumenta.	P6U_W	P6S_WK
TIR1A_W05	W zaawansowanym stopniu charakteryzuje prawne i ekonomiczne uwarunkowania funkcjonowania przedsiębiorstw z branży turystyczno-rekreacyjnej, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym.	P6U_W	P6S_WK
TIR1A_W06	W zaawansowanym stopniu charakteryzuje metody i instrumenty zarządzania przedsiębiorstwem branży turystyczno-rekreacyjnej oraz w zakresie marketingu w turystyce i rekreacji.	P6U_W	P6S_WK

TIR1A_W07	Charakteryzuje technologie i narzędzia badawcze służące do gromadzenia, przetwarzania i prezentacji danych, ze szczególnym uwzględnieniem GIS i innych technik informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystywane na potrzeby badań w zakresie turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_WK
TIR1A_W08	W zaawansowanym stopniu wyjaśnia funkcjonowanie przyrodniczego systemu Ziemi oraz jego relacje z rozwojem turystyki i rekreacji z uwzględnieniem zachowania zasad zrównoważonego użytkowania bioróżnorodności.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TIR1A_W09	W zaawansowanym stopniu wyjaśnia funkcjonowanie struktur społeczno-ekonomicznych oraz ich relacje z rozwojem turystyki i rekreacji z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TIR1A_W10	W zaawansowanym stopniu charakteryzuje zróżnicowanie aspektów przyrodniczych, gospodarczych, społecznych, w tym kulturowych i politycznych, w rozwoju turystyki i rekreacji wybranych regionów Polski i świata ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na atrakcyjność turystyczną.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TIR1A_W11	Opisuje biologiczne i psychologiczne mechanizmy zachowań ludzi, w szczególności te, które związane są ze stanem i ochroną zdrowia oraz profilaktyką chorób cywilizacyjnych w obszarze turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TIR1A_W12	W zaawansowanym stopniu charakteryzuje strukturę usług turystycznych i wyjaśnia teoretyczne podstawy obsługi ruchu turystycznego oraz kreowania różnego typu produktów turystycznych.	P6U_W	P6S_WK

w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI:**

TIR1A_U01	W sposób właściwy dobiera metody, źródła pozyskiwania danych i informacji z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, nauk o Ziemi i środowisku oraz o kulturze fizycznej niezbędne do wyjaśniania faktów i procesów związanych z turystyką i rekreacją.	P6U_W	P6S_UW
TIR1A_U02	Dokonyuje oceny, krytycznie analizuje i prezentuje, z uwzględnieniem prawa autorskiego, pozyskane dane i informacje wykorzystując techniki kartograficzne, statystyczne i zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, w tym GIS.	P6U_W	P6S_UW
TIR1A_U03	Planuje i przeprowadza badania w zakresie turystyki i rekreacji określając ich zakres, cele oraz optymalnie dobierając właściwe metody i narzędzia.	P6U_W	P6S_UW
TIR1A_U04	Wykorzystuje posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu prawa, ekonomii, geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, nauk o Ziemi i środowisku oraz o kulturze fizycznej do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów charakterystycznych dla turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_UW
TIR1A_U05	Posługuje się specjalistyczną terminologią, wykorzystuje język naukowy z zakresu turystyki i rekreacji biorąc udział w podejmowanych dyskusjach i debatach oraz komunikując się z otoczeniem.	P6U_W	P6S_UK
TIR1A_U06	Posługuje się językiem obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz drugim wybranym językiem obcym na poziomie A2.	P6U_W	P6S_UK
TIR1A_U07	Samodzielnie, w sposób ukierunkowany, dając możliwości kontynuowania nauki przez całe życie, zdobywa wiedzę umożliwiającą analizę i rozwiązywanie złożonych problemów związanych z prawnymi, społeczno-ekonomicznymi,	P6U_W	P6S_UW P6S_UU

	przyrodniczymi uwarunkowaniami rozwoju turystyki i rekreacji oraz z organizacją i obsługą ruchu turystycznego, a także kreowaniem produktów turystycznych.		
TIR1A_U08	Wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną do opisu, analizowania i wyjaśniania procesów i zjawisk związanych z turystyką i rekreacją pracując w zespołach, pełniąc w nich rolę zarówno wykonawcy poleceń, jak i kierowniczą.	P6U_W	P6S_UW P6S_UO
TIR1A_U09	Wykonuje obserwacje i pomiary terenowe, w tym kartowanie turystyczne, z zachowaniem zasad BHP, opracowuje i prezentuje ich wyniki oraz formułuje wnioski organizując pracę indywidualną i zespołową.	P6U_W	P6S_UW P6S_UO
TIR1A_U10	Planuje, realizuje i dokumentuje działania związane z obsługą ruchu turystycznego, organizacją rekreacji z uwzględnieniem obowiązujących norm prawnych, zawodowych i etycznych oraz zasad BHP.	P6U_W	P6S_UW
TIR1A_U11	Identyfikuje, analizuje, przewiduje i ocenia kierunki rozwoju oraz interpretuje przestrzenne zróżnicowanie zjawisk i procesów związanych z turystyką i rekreacją w ujęciu lokalnym, regionalnym i globalnym.	P6U_W	P6S_UW

w zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH** jest gotów do:

TIR1A_K01	Działania w sposób praktyczny i przedsiębiorczy, krytycznie oceniając i aktywnie wykorzystując zdobytą wiedzę z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, nauk o Ziemi i nauk o kulturze fizycznej, a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem pojawiających się problemów zasięga opinii ekspertów.	P6U_K	P6S_KK P6S_KO
TIR1A_K02	Aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania związane ze świadczeniem usług turystycznych i rekreacyjnych przewidując skutki swojego działania.	P6U_K	P6S_KO
TIR1A_K03	Odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych uczestników ruchu turystycznego podczas pracy i pobytu w terenie, a w stanach zagrożenia potrafi podejmować właściwe decyzje.	P6U_K	P6S_KR
TIR1A_K04	Przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymaga tego od innych, dba o dorobek i tradycje zawodów związanych z obsługą ruchu turystycznego i organizacją rekreacji.	P6U_K	P6S_KR

12. Zajęcia wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS, efektami uczenia się i treściami programowymi:

Przedmioty (zajęcia)	Liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY (ZAJĘCIA) KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO: (19 pkt ECTS)			
1.	Język obcy	<p>9</p> <p>Treści leksykalne:</p> <p>SEMESTR 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Opis miejsca pobytu turystycznie atrakcyjnego · Umiejętności marketingowe w turystyce. Produkty branży turystycznej · Tworzenie ofert turystycznych · Informacja turystyczna · Formy transportu w komunikacji i turystyce · Specyfika pracy w obsłudze ruchu turystycznego <p>SEMESTR 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Obsługa turystów. Jakość oferowanych usług. Ewaluacja i podnoszenie jakości oferowanych usług · Zakwaterowanie i usługi świadczone w miejscu pobytu · Ocena poziomu oferowanych usług. Podział hoteli i ich ocena ze względu na rodzaj i zakres świadczonych usług · Skargi i zażalenia dotyczące poziomu wykonywanych usług hotelarskich i turystycznych <p>SEMESTR 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Specyfika odwiedzanych miejsc. Cechy fizyczne · Planowanie podróży · W trasie (praca pilota wycieczek). Doradztwo w zakresie planowania podróży · Udogodnienia hotelowe. Oferta świadczonych usług <p>SEMESTR 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Turystyka specjalistyczna. Turystyka kwalifikowana. Turystyka niszowa · Bezpieczeństwo turystów i ubezpieczenia w branży turystycznej · Dziedzictwo kulturowe i miejsca najczęściej odwiedzane · Zarządzanie w branży hotelarskiej. Ewaluacja usług hotelowych Prezentacje produktów turystycznych · Praca w obsłudze ruchu turystycznego. Ocena świadczonych usług. · Obsługa ruchu turystycznego w biznesie i jej jakość. <p>Treści gramatyczne:</p>	<p>TIR1A_W01</p> <p>TIR1A_U06</p>

			<ul style="list-style-type: none"> · Przegląd czasów gramatycznych · Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne · Czasy i wyrażenia używane do przewidywania czynności i wydarzeń: Future Simple, may, should, might, going to, be bound to, likely/unlikely · Mowa zależna · Strona bierna · Wyrażanie przeszłości: used to, would, Past Simple · Okresy warunkowe; sytuacje hipotetyczne (but for, if it weren't for, had you known...) · Zdania przydawkowe · Czasowniki modalne · Wyrażenia przyimkowe <li style="padding-left: 20px;">Funkcje językowe: · Opisywanie wykresów · Tworzenie biznes planu · Prowadzenie spotkań biznesowych · Radzenie sobie w trudnych sytuacjach z klientem, z trudnym klientem · Orowadzanie turystów · Planowanie i organizowanie eventów · Szukanie pracy; ubieganie się o pracę · Wypowiedź pisemna – CV i list polecający · Przygotowanie się do rozmowy o pracę; opisywanie charakteru różnych osób · Opisywanie i wyrażanie opinii o jedzeniu · Opisywanie zabytków · Tworzenie menu · Relacjonowanie spotkań biznesowych · Pisanie raportów · Wyrażanie emocji · Wypowiadanie się na temat roli reklamy · Analiza i opis folderów · Prezentacja wybranego przez siebie zagadnienia specjalistycznego 	
2.	Techniki informacyjno-komunikacyjne	1	<p>Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) pojęcie, geneza ICT, czynniki wpływające na rozwój nowych technologii w obszarze technik informacyjno-komunikacyjnych. Wykorzystanie urządzeń telekomunikacyjnych i informatycznych oraz usług im towarzyszących, w szczególności e-learningu w procesie informacyjno-komunikacyjnym. Gromadzenie, przetwarzanie, udostępnianie informacji w formie elektronicznej z wykorzystaniem technik cyfrowych i wszelkich narzędzi komunikacji. Tworzenie i zastosowanie</p>	<p>TIR1A_W07 TIR1A_U02 TIR1A_K01</p>

			<p>elektronicznych baz danych. RODO a techniki informacyjno-komunikacyjne. Rola mediów społecznościowych w komunikacji.</p> <p>Podstawowe narzędzia MS Word. Przykłady stosowania zaawansowanych narzędzi, automatyczny spis treści, tabel, rycin w tym korekcji pisowni, dzielenia wyrazów, style, formularze. Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego MS Excel do rozwiązywania zadań. Formatowanie komórek, sposoby ich wyświetlania. Arkusz kalkulacyjny jako narzędzie do rozwiązywania prostych problemów numerycznych. Podstawowe funkcje matematyczne, logiczne i statystyczne funkcje logiczne. Makra w arkuszu kalkulacyjnym. Współpraca edytora tekstu i arkusza kalkulacyjnego, export i import danych. Tworzenie i edycja wykresów. Typy wykresów i ich opcje. Wykorzystanie programu do prostych obliczeń statystycznych i prezentowanie danych w postaci tabel i wykresów. Bazy danych: podstawowe formy organizacji informacji w bazach danych. Raport i wykresy – tabela przestawna. Sortowanie zaawansowane, filtrowanie danych. Łączenie baz i przygotowanie do analizy. Formy reprezentowania i przetwarzania informacji przez człowieka i komputer. Tworzenie prezentacji multimedialnych. Sieć internetowa, dostępne przeglądarki, wyszukiwanie informacji, przetwarzanie pozyskanych informacji, komunikatory internetowe, zasady wykorzystania e-learningu w komunikacji. Nauczanie studentów poprzez platformy edukacyjne. Wykorzystanie AI do podstawowych procedur w edukacji. Komponowanie poleceń i zadań do tworzenia celów dla AI.</p>	
3.	Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego	1	Pojęcie utworu, prawa autorskie osobiste i majątkowe. Dozwolony użytek. Prawa pokrewne. Wynalazek, wynalazek biotechnologiczny oraz patent. Znaki towarowe oraz prawa ochronne na znaki towarowe. Wzory przemysłowe, wzory użytkowe.	TIR1A_W03 TIR1A_U02 TIR1A_K04
4.	Przedsiębiorczość	1	Pojęcie i rodzaje przedsiębiorczości. Przedsiębiorca – pojęcie, zachowania i klasyfikacje. Determinanty wewnętrzne i zewnętrzne rozwoju przedsiębiorczości. Przedsiębiorczość a przedsiębiorstwo. Uwarunkowania, założenie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Obszary przedsiębiorczości – przedsiębiorczość rodzinna, kobiet, akademicka, społeczna, intelektualna.	TIR1A_W03 TIR1A_U04 TIR1A_K01
5.	Przedmioty (zajęcia) z dziedziny nauk humanistycznych	3	Kultura słowa/Historia sztuki	TIR1A_W10 TIR1A_U11
6.	Przedmioty (zajęcia) z dziedziny nauk humanistycznych	2	Filozofia przyrody/Kultury świata	TIR1A_W10 TIR1A_U11
7.	Przedmioty (zajęcia) do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się	2	Metody wspomaganie uczenia się/Zarządzanie sobą w czasie	TIR1A_W11 TIR1A_U07

PRZEDMIOTY (ZAJĘCIA) PODSTAWOWE/KIERUNKOWE:

(87 pkt ECTS)

1.	Wprowadzenie do turystyki i rekreacji	4	Zarys dziejów turystyki i rekreacji. Podstawowe zagadnienia i metody badawcze w turystyce i rekreacji. Uwarunkowania rozwoju oraz funkcje i dysfunkcje turystyki i rekreacji. Organizacja turystyki i rekreacji w Polsce: administracja turystyczna, organizacje turystyczne, społeczne organizacje turystyczne, turystyczne organizacje zawodowe, samorząd gospodarczy, system informacji turystycznej. Aktualne trendy w turystyce i rekreacji oraz perspektywy ich rozwoju. Prekursorzy i postacie zasłużone dla rozwoju turystyki i rekreacji. Podstawowe definicje oraz problemy badawcze turystyki i rekreacji. Rodzaje i formy turystyki i rekreacji. Ocena głównych uwarunkowań rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej wybranych gmin w Polsce. Turystyka i rekreacja a jakość życia. Mój ranking imprez turystyczno-rekreacyjnych w Polsce. Charakterystyka międzynarodowego ruchu turystycznego. Działalność społecznych organizacji turystycznych w Polsce na przykładzie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych.	TIR1A_W01 TIR1A_W02 TIR1A_U08 TIR1A_U11 TIR1A_K01
2.	Podstawy ekonomii w turystyce	3	Wprowadzenie do ekonomii: definicja, zakres nauki oraz rola ekonomii w analizie procesów gospodarczych. Podział ekonomii: mikroekonomia i makroekonomia – zakres i podstawowe obszary badawcze. Znaczenie ekonomii dla funkcjonowania gospodarki: rola w rozwoju społecznym i gospodarczym. Struktura podmiotowa rynku: przedsiębiorstwo, konsument, państwo – funkcje i wzajemne relacje. Struktura przedmiotowa rynku: popyt, podaż i cena – podstawowe mechanizmy kształtowania się rynku. Elastyczność popytu i podaży: pojęcie, rodzaje oraz zastosowanie w praktyce gospodarczej. Zasady funkcjonowania przedsiębiorstw: pojęcia utargu, kosztów i zysku oraz ich wpływ na decyzje biznesowe. Konkurencja rynkowa: definicje, rodzaje i znaczenie dla efektywności rynku. Konkurencja doskonała i niedoskonała: cechy, przykłady i konsekwencje dla przedsiębiorstw oraz konsumentów. Bank centralny i polityka monetarna, wartość pieniądza. Inflacja i deflacja – mechanizmy, skutki gospodarcze i sposoby kontroli. Rynek pracy i płace – podstawowe mechanizmy i regulacje. Bezrobocie i jego rodzaje – przyczyny, konsekwencje i metody przeciwdziałania. Rola państwa w gospodarce rynkowej: funkcje regulacyjne, interwencje oraz polityka gospodarcza, podatki i system podatkowy. Wprowadzenie do teorii wzrostu gospodarczego – czynniki wzrostu, znaczenie innowacji i kapitału ludzkiego.	TIR1A_W01 TIR1A_W04 TIR1A_U04 TIR1A_U07 TIR1A_K02
3.	Kompetencje akademickie i metodologia pracy naukowej	2	Wprowadzenie do pracy akademickiej (specyfika studiowania, organizacja pracy naukowej, zarządzanie czasem). Podstawy metodologii badań naukowych (nauka i jej funkcje, paradygmaty badawcze, rodzaje badań). Problem badawczy (formułowanie pytań badawczych i operacjonalizacja pojęć). Źródła naukowe (literatura naukowa, bazy danych i ocena wiarygodności źródeł). Metody i techniki badawcze (badania jakościowe i badania ilościowe). Naukowy charakter pracy dyplomowej i magisterskiej (struktura	TIR1A_W01 TIR1A_W02 TIR1A_W07 TIR1A_U01 TIR1A_U02 TIR1A_U03

			pracy, wyznaczniki stylu naukowego). Reguły edytorskie w pracach naukowych (struktura formalna pracy, formatowanie tekstu, reguły typograficzne, cytowania i przypisy). Etyka akademicka (plagiat, prawa autorskie i rzetelność badawcza). Prezentacja wyników (wystąpienia publiczne, prezentacje multimedialne, dyskusja naukowa).	TIR1A_U05 TIR1A_K01
4.	Geografia fizyczna	4	Miejsce Ziemi w Układzie Słonecznym. Kształt i rozmiary Ziemi. Metody odtwarzania dziejów Ziemi. Środowisko fizycznogeograficzne jako system wzajemnie powiązanych elementów. Koncepcja ekosystemu. Ukształtowanie powierzchni Ziemi jako efekt oddziaływania czynników endogenicznych i egzogenicznych. Klimat i pogoda. Stosunki wodne. Elementy dolin rzecznych. Zlodowacenia kontynentalne i pokrywy lodowcowe. Wpływ obszarów polarnych na globalne zmiany klimatu. Szata roślinna odzwierciedleniem warunków geologicznych, morfologicznych, hydrologicznych i klimatycznych środowiska. Zagrożenia degradacją oraz formy ochrony szaty roślinnej. Ekstremalne zjawiska w przyrodzie oraz ich wpływ na ruch turystyczny. Działalność człowieka w skali lokalnej i globalnej. Ziemia jako system przyrodniczy. Mapa jako źródło informacji, poglądy na kształt i rozmiar Ziemi.	TIR1A_W01 TIR1A_W08 TIR1A_U04 TIR1A_U07 TIR1A_K01
5.	Geografia społeczno-ekonomiczna	4	Geografia społeczno-ekonomiczna jako nauka. Kierunki badawcze w geografii społeczno-ekonomicznej: regionalny, ekologiczny, przestrzenny. Relacje człowiek – środowisko przyrodnicze: determinizm, nihilizm, posybilizm. Procesy demograficzne i czynniki je kształtujące, koncepcja I i II przejścia demograficznego, koncepcja przejścia epidemiologicznego. Przyczyny i skutki migracji, teorie migracji, klasyfikacje migracji, współczesne kierunki migracji. Przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce i na świecie. Przyczyny i skutki zróżnicowanie struktur zawodowych i kulturo-wych ludności. Zróżnicowanie procesów urbanizacji na świecie, pojęcie, aspekty, etapy urbanizacji. Geograficzne pojęcie miasta, ewolucyjna i dyfuzyjna koncepcja powstania miast, etapy rozwoju miast, metropolizacja, cechy miast globalnych. Przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa, zróżnicowanie sposobów gospodarowania w rolnictwie, problem głodu na świecie. Tendencje zmian w rozwoju przemysłu, industrializacja, deindustrializacja, reindustrializacja, czynniki lokalizacji, formy koncentracji przemysłu. Wzrost znaczenia sektora usług we współczesnej gospodarce, czynniki kształtujące rozwój usług turystycznych. Korzyści i koszty procesów globalizacji w aspekcie politycznym, ekonomicznym i społeczno-kulturowym, globalizacja. Procesy dezintegracji na świecie, obszary, przyczyny i skutki konfliktów.	TIR1A_W01 TIR1A_W09 TIR1A_U04 TIR1A_U07 TIR1A_K01
6.	Usługi hotelarskie	3	Usługi hotelarskie – cechy i klasyfikacja usług. Istota hotelarstwa. Kierunki rozwoju współczesnego hotelarstwa w Polsce i na świecie. Klasyfikacja i kategoryzacja obiektów hotelarskich w Polsce i na świecie. Struktury organizacyjne obiektów hotelarskich. Hotele	TIR1A_W04 TIR1A_W05 TIR1A_W12 TIR1A_U10

			sieciowe w Polsce i na świecie. Organizacja pracy w hotelarstwie. Rola jakości i profesjonalna obsługa gości w obiektach hotelarskich.	TIR1A_K02
7.	Podstawy geografii regionalnej świata	3	Ziemia jako planeta. Globalna regionalizacja – naturalne regiony epigeosfery. Azja. Położenie kontynentu, elementy budowy geologicznej, rzeźby, regiony klimatyczne i strefy roślinne, stosunki wodne. Centra pierwszych cywilizacji na kontynencie. Regionalizacja. Europa. Położenie kontynentu, linia brzegowa elementy budowy geologicznej, rzeźby, regiony klimatyczne i strefy roślinne, stosunki wodne. Początki i rozwój pierwszych cywilizacji europejskich. Regionalizacja. Afryka. Położenie kontynentu, linia brzegowa elementy budowy geologicznej, rzeźby, regiony klimatyczne i strefy roślinne, stosunki wodne. Początki i rozwój pierwszych cywilizacji. Kolonializm. Regionalizacja. Ameryka Południowa. Położenie kontynentu, linia brzegowa elementy budowy geologicznej, rzeźby, regiony klimatyczne i strefy roślinne, stosunki wodne. Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe kontrastów społeczno-gospodarczych. Regionalizacja. Ameryka Północna. Położenie kontynentu, linia brzegowa elementy budowy geologicznej, rzeźby, regiony klimatyczne i strefy roślinne, stosunki wodne. Odkrycie kontynentu i jego skutki w czasach historycznych i współczesnych. Regionalizacja i globalizacja w erze pokolumbijskiej. Australia i Oceania. Położenie kontynentu, linia brzegowa elementy budowy geologicznej, rzeźby, regiony klimatyczne i strefy roślinne, stosunki wodne. Początki cywilizacji, problem ludności autochtonicznej. Regionalizacja. Antarktyda jako współczesny region „światowy”.	TIR1A_W01 TIR1A_W10 TIR1A_U11 TIR1A_K01
8.	Regiony Turystyczne Polski	3	Delimitacja regionów turystycznych w Polsce. Region turystyczny w ujęciu administracyjnym – województwo jako jednostka analizy turystycznej. Społeczno-ekonomiczne uwarunkowania rozwoju turystyki w województwach (infrastruktura, dostępność, struktura osadnicza, rynek pracy). Województwa nadmorskie: pomorskie i zachodniopomorskie – struktura funkcji turystycznych. Województwa górskie: małopolskie, podkarpackie, dolnośląskie, śląskie – turystyka górską i miejską. Województwa pojezierne: warmińsko-mazurskie, podlaskie, kujawsko-pomorskie – turystyka przyrodnicza i aktywna. Województwa centralne: mazowieckie, łódzkie – turystyka miejska, kulturowa i biznesowa. Województwa wschodnie i świętokrzyskie – turystyka kulturowa, przyrodnicza i uzdrowiskowa. Współczesne problemy i kierunki rozwoju turystyki w województwach – zrównoważony rozwój, sezonowość, polaryzacja przestrzenna.	TIR1A_W01 TIR1A_W10 TIR1A_U08 TIR1A_U11 TIR1A_K01
9.	Kartografia turystyczna i GIS	3	Kartografia turystyczna – przedmiot badań i zadania. Mapa turystyczna i jej właściwości. Elementy składowe map turystycznych (matematyczne, przyrodnicze, kulturowe, zagospodarowania turystycznego i uzupełniające). Treść i forma map (znaki kartograficzne, barwy, kompozycja i grafika, objaśnienia i uzupełnienia). Sposoby interpretacji jakościowej i ilościowej. Czytanie, interpretacja i wykorzystanie map turystycznych.	TIR1A_W07 TIR1A_U02

			Przedstawianie danych statystycznych charakteryzujących zjawiska i zagadnienia turystyczne. Metody przedstawiania turystycznych treści map. Mapy turystyczne internetowe. Podstawowe właściwości danych przestrzennych. Metody przetwarzania, wizualizacji i interpretacji danych w GIS. Modele danych. Projektowanie map przy użyciu GIS i wizualizacja przestrzeni geograficznej. Zastosowanie systemów GIS w turystyce.	
10.	Podstawy marketingu w turystyce	3	Marketing w gospodarce rynkowej. Procesy podejmowania decyzji zakupów turystycznych: motyw, czynniki ekonomiczne, kulturowe. Współczesne trendy konsumenta np. ekoturystyka, enoturystyka, city break, slow tourism). Budowanie marki destynacji, miejsca, obiektu, produktu. Branding miejscowości turystycznych, Strategie cenowe dla produktu turystycznego: hotel, turystyka wyjazdowa, turystyka przyjazdowa. Czynniki wpływające na sezonowość. Reklama, PR, sprzedaż osobista, marketing bezpośredni. Media społecznościowe i ich rola w turystyce. Content marketing. Storytelling. Rola influencerów w marketingu, destynacji, miejscowości, obiektu, produktu. Rola personelu standardu w jakości usług jako narzędzie marketingowe. Marka i cykl życia produktu turystycznego. Kanały sprzedaży usług turystycznych. Jakość usług a satysfakcja klienta, gościa hotelowego. Programy lojalnościowe.	TIR1A_W06 TIR1A_U10 TIR1A_K02
11.	Psychologia zachowań turystycznych	3	Wprowadzenie do psychologii zachowań turystycznych. Zakres i znaczenie psychologii w badaniu aktywności turystycznej; turysta jako podmiot decyzji i doświadczeń. Potrzeby i motywacje w podejmowania decyzji turystycznych zwłaszcza związanych są ze stanem i ochroną zdrowia oraz profilaktyką chorób cywilizacyjnych, znaczenie potrzeb w wyborach turystycznych. Osobowość, styl życia i różnice indywidualne turystów. Typologie turystów; temperament, system wartości, styl życia jako determinanty zachowań turystycznych. Emocje i doświadczenie turystyczne. Rola emocji w planowaniu podróży, w trakcie jej trwania oraz po zakończeniu; satysfakcja, lojalność i wspomnienia z podróży. Czynniki społeczne i kulturowe w decyzjach turystycznych. Wpływ rodziny, grup odniesienia, trendów społecznych i mediów na zachowania turystyczne. Podstawowe zagadnienia psychologii społecznej w turystyce. Postawy i ich zmiana, mechanizmy wpływu społecznego, stereotypy i uprzedzenia w kontekście międzykulturowym. Zachowania jednostki w grupie turystycznej i komunikacja interpersonalna. Dynamika grupy, role społeczne, konflikty, skuteczna komunikacja interpersonalna. Wpływ opinii i mediów społecznościowych na decyzje turystyczne.	TIR1A_W11 TIR1A_U07 TIR1A_K03
12.	Procesy obsługi ruchu turystycznego	3	Podstawowe pojęcia i terminologia z zakresu obsługi ruchu turystycznego. Czynniki i kierunki rozwoju ruchu turystycznego. Nowe trendy w turystyce. Koncepcja Hard & Soft Tourism. Indywidualne determinanty rozwoju ruchu turystycznego. Motywy podróżowania. Rodzaje ruchu turystycznego a rodzaje usług turystycznych. Rodzaje i formy obsługi ruchu turystycznego na poszczególnych etapach podróży. Prawne aspekty obsługi	TIR1A_W04 TIR1A_W12 TIR1A_U10 TIR1A_K04

			<p>ruchu turystycznego. Ubezpieczenia i umowy turystyczne, dokumenty w obsłudze turystycznej. Transport w turystyce i obsługa podróży. Wady i zalety środków transportu wykorzystywanych w turystyce. Usługa pośrednictwa: działalność i organizacja biura podróży. Źródła i formy organizacji informacji turystycznej. Zasady i sposoby przekazywania informacji turystycznej. Pilotaż i przewodnictwo turystyczne (rodzaje, zadania i obowiązki, odpowiedzialność). Praca z grupą turystyczną. Obsługa turystów, w tym niepełnosprawnych, w obiektach bazy noclegowej i żywieniowej. Hotele – rodzaje, kategoryzacja, usługi. Obiekty żywieniowe – rodzaje, kategoryzacja, usługi. Stosowanie nowoczesnych technik informatycznych w obsłudze ruchu turystycznego. Imprezy turystyczne – rodzaje, etapy organizacji i realizacja. Kalkulacja i rozliczanie imprez. Wykorzystanie logistyki w obsłudze ruchu turystycznego. Kultura obsługi i etyka zawodowa. Jakość obsługi ruchu turystycznego.</p>	
13.	Regiony turystyczne Europy	3	<p>Wyjaśnienie najważniejszych pojęć. Rys historyczny rozwoju turystyki w Europie. Charakterystyka rozwoju turystyki w Europie Południowo-Zachodniej, Europie Południowo-Wschodniej, Europie Zachodniej, Europie Północnej, Europie Środkowej i Europie Wschodniej. Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju turystyki i ich przestrzenne zróżnicowanie w wybranych krajach Europy. Charakterystyka zasobów i zagospodarowania turystycznego w wybranych krajach Europy z punktu widzenia rozwoju różnych form turystyki. Czynniki warunkujące rozwój turystyki w Europie. Ruch turystyczny w wybranych regionach Europy. Metody delimitacji regionów turystycznych. Wybrane koncepcje ewolucji obszaru turystycznego.</p>	<p>TIR1A_W01 TIR1A_W10 TIR1A_U08 TIR1A_U11 TIR1A_K01</p>
14.	Przyrodnicze aspekty rozwoju turystyki	3	<p>Przyrodnicze podstawy rozwoju turystyki. Walory środowiska przyrodniczego jako determinanta rozwoju turystyki. Walory i dziedzictwo przyrodnicze. Szczególne formy wyróżnienia i ochrony walorów przyrodniczych na świecie i w Polsce. Walory turystyczne obszarów przyrodniczo cennych. Ocena atrakcyjności przyrodniczej i stabilności ekologicznej wybranego obszaru. Formy turystyki bazujące na dziedzictwie przyrodniczym – dobre praktyki i zagrożenia. Turystyka przyrodnicza w rozwoju polskich regionów. Przyrodnicze uwarunkowania turystyki uzdrowiskowej (bioklimat, surowce balneologiczne).</p>	<p>TIR1A_W01 TIR1A_W08 TIR1A_U04 TIR1A_U08 TIR1A_K01</p>
15.	Kulturowe aspekty rozwoju turystyki	3	<p>Wprowadzenie do turystyki kulturowej i dziedzictwa – definicje, zakres, znaczenie dla turystyki. Style architektoniczne w turystyce – romanizm, gotyk, renesans, barok, historycyzm, modernizm, socrealizm. Obiekty UNESCO w turystyce kulturowej – geneza, kryteria, rozmieszczenie, znaczenie dla turystyki. Dziedzictwo UNESCO na świecie -analiza przypadków i porównania obiektów UNESCO. Dziedzictwo UNESCO w Polsce – analiza przypadków. Pomniki Historii – krajowa forma ochrony dziedzictwa – kryteria, typologie, funkcja turystyczna, charakterystyka wybranych obiektów. Średniowieczne miasta i zespoły urbanistyczne. Dziedzictwo niematerialne na świecie, w Polsce i w województwie</p>	<p>TIR1A_W01 TIR1A_W09 TIR1A_U04 TIR1A_U08 TIR1A_K01</p>

			świętokrzyskim. Turystyka religijna i pielgrzymkowa w Polsce i na świecie. Wpływ turystyki na dziedzictwo materialne i niematerialne. Współczesne trendy w turystyce kulturowej.	
16.	Planowanie przestrzenne w turystyce i rekreacji	3	Podstawowe pojęcia i kierunki działań w zagospodarowaniu turystycznym. Zasady planowania przestrzennego. Podstawowe koncepcje zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego. Podział i charakterystyka urządzeń i usług turystycznych. Zasady tworzenia systemu terenów zieleni, w tym obszarów przewietrzania na terenach zurbanizowanych. Uwarunkowania sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego – działania gminne, wojewódzkie, krajowe. Zasady i procedury opracowywania gminnych dokumentów planistycznych: planu ogólnego, planu miejscowego. Opiniowanie i uzgadnianie projektu planu miejscowego dla potrzeb turystyki i rekreacji. Analiza kierunków zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego przestrzeni miejskiej. Zagospodarowanie turystyczne obszarów uzdrowiskowych, peryferyjnych, nadmorskich, górskich i chronionych. Analiza wskaźnikowa stanu zagospodarowania turystycznego w wybranych gminach w Polsce. Inwentaryzacja zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego obszarów oraz obiektów o różnych funkcjach.	TiR1A_W01 TiR1A_W02 TiR1A_U04 TiR1A_U08 TiR1A_K01
17.	Programowanie i organizacja rekreacji	3	Metody prowadzenia zajęć ruchowych ze szczególnym uwzględnieniem rekreacji ruchowej. Wskazówki do prowadzenia zajęć rekreacyjnych w różnych grupach wiekowych. Metody intensyfikowania zajęć ruchowych. Dobieranie metod nauczania umiejętności ruchowych ze względu na różne kryteria prowadzonych zajęć. Formy, środki, metody rekreacji. Umiejętności pedagogiczne instruktorów związane z realizacją imprezy. Zasady budowy zajęć ruchowych indywidualnych i grupowych. Struktura zajęć ruchowych. Kultura fizyczna dzieci, młodzieży, grup dorosłych – różnice w organizacji. Czynności osób prowadzących zajęcia ruchowe. Struktura imprezy sportowo-rekreacyjnej. Bezpieczeństwo w planowaniu i realizacji zajęć rekreacyjnych i imprez rekreacyjnych.	TiR1A_W11 TiR1A_W12 TiR1A_U07 TiR1A_U10 TiR1A_K02
18.	Regiony turystyczne świata	3	Światowy rynek turystyczny, struktura globalnego ruchu turystycznego, główne trendy (turystyka zrównoważona, dark tourism, turystyka nastawiona na jakość, turystyka nastawiona na koszty), czynniki wzmacniające i ograniczające globalny ruch turystyczny. Region Ameryki Północnej i Środkowej – potencjał parków narodowych, turystyka miejska, turystyka rozrywkowa, model 3S. Ameryka Południowa – turystyka kulturowa, wyzwania związane z overtourismem w miejscach wysokogórskich, ekoturystyka vs. eksploatacja zasobów. Azja Wschodnia i Południowo-Wschodnia (Tygrysy Turystyki) – przemiana z kierunków egzotycznych w masowe, turystyka wyspowa, turystyka w krajach wysokorozwiniętych technicznie, specyfika turystyki kulturowej Dalekiego Wschodu. Azja Południowa i Bliski Wschód – turystyka religijna, duchowa i trekkingowa, kreowanie nowych regionów turystycznych "luksus na piasku", architektura i wielkie wydarzenia sportowe. Afryka – Klasyczne regiony wypoczynkowe w dobie niestabilności politycznej,	TiR1A_W01 TiR1A_W10 TiR1A_U08 TiR1A_U11 TiR1A_K01

			specyfika safari i turystyki przyrodniczej, etyczne aspekty wizyt w wioskach tubylczych. Australia i Oceania – turystyka niszowa, przygodowa i filmowa, zagrożenia wynikające z podnoszenia się poziomu mórz dla turystyki w Polinezji i Mikronezji.	
19.	Turystyka zrównoważona i odpowiedzialna	3	Geneza i ewolucja koncepcji turystyki zrównoważonej. Definicje turystyki zrównoważonej według UNWTO i innych organizacji międzynarodowych. Zasady zrównoważonego rozwoju turystyki: aspekt środowiskowy, gospodarczy i społeczno-kulturowy. Turystyka odpowiedzialna – definicja, cele i zasady etyczne. Narzędzia i certyfikaty turystyki zrównoważonej (Global Sustainable Tourism Council, Travelife, EU Ecolabel). Pojemność turystyczna obszarów recepcyjnych i metody jej szacowania. Negatywne i pozytywne wpływy turystyki na środowisko przyrodnicze. Ochrona bioróżnorodności i dziedzictwa przyrodniczego w obszarach turystycznych. Turystyka a zmiany klimatu – ślad węglowy podróży, strategie redukcji emisji. Wpływ turystyki na społeczności lokalne – korzyści i zagrożenia. Ochrona dziedzictwa kulturowego i autentyczności lokalnej kultury. Ekonomiczne aspekty turystyki zrównoważonej – sprawiedliwy podział korzyści, wsparcie lokalnej przedsiębiorczości. Turystyka masowa a turystyka zrównoważona – różnice i problemy overtourismu. Przykłady dobrych praktyk w turystyce zrównoważonej w Polsce i na świecie. Destynacje i certyfikowane obiekty turystyczne realizujące zasady zrównoważonego rozwoju. Rola edukacji ekologicznej turystów i społeczności lokalnych. Zarządzanie destynacjami turystycznymi zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Agenda 2030 i Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ w kontekście turystyki.	TiR1A_W01 TiR1A_W08 TIR1A_W09 TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_K01
20.	Produkty turystyczne – podstawy teoretyczne	3	Definicje i istota produktu turystycznego, produkt turystyczny sensu stricto, produkt turystyczny sensu largo. Materialne i niematerialne elementy produktu turystycznego. Rdzeń, otoczenie produktu turystycznego, produkt poszerzony. Cechy wyróżniające produkt turystyczny spośród innych produktów. Proste produkty turystyczne, rzecz, usługa. Złożone produkty turystyczne, wydarzenie, impreza (pakiety turystyczne). Produkt turystyczny w ujęciu przestrzennym, obiekt, szlak turystyczny, obszar. Wymiary produktu turystycznego. Percepcja produktu turystycznego. Cykl życia produktu turystycznego. Promocja produktu turystycznego.	TiR1A_W12 TIR1A_U07 TIR1A_K02
21.	Prawo w turystyce i ochrona konsumenta	3	Podstawy i zasady stosowania prawa. Odpowiedzialność kontraktowa i deliktowa. Regulacje prawne z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności turystycznej. Obowiązki administracyjne związane z podróżowaniem. Obowiązki administracyjne związane z podejmowaniem działalności gospodarczej w turystyce. Zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom turystyki. Ochrona konsumenta usług turystycznych. Szkolenia i uprawnienia w obszarze turystyki. Prawne regulacje w zakresie bezpieczeństwa w różnych formach turystyki. Organizacja nadzoru działalności turystycznej.	TiR1A_W04 TiR1A_W12 TIR1A_U04 TIR1A_U07 TIR1A_K04

22.	Zarządzanie w turystyce i rekreacji	3	Przedsiębiorstwo turystyczne na rynku. Normalizacja i zarządzanie jakością w turystyce i rekreacji. Zasady zarządzania jakością w przedsiębiorstwie. Modele zarządzania – rys historyczny. Rodzina norm doskonalących zarządzanie. Otoczenie zewnętrzne przedsiębiorstwa turystycznego – kontekst działania. Zarządzanie zasobami w przedsiębiorstwie turystycznym. Zarządzanie kompetencjami. Zarządzanie finansami w przedsiębiorstwie turystycznym. Kształtowanie i zarządzanie jakością w przedsiębiorstwie turystycznym. Kultura organizacyjna w przedsiębiorstwie turystycznym. Przegląd zarządzania i monitorowanie efektów działalności. Rola naczelnego kierownictwa oraz niższego szczebla. Audyt – rodzaje, zasady i wytyczne. Struktura organizacyjna przedsiębiorstwa turystycznego. Model ciągłego doskonalenia jakości. Projektowanie wizji i misji w przedsiębiorstwie turystycznym (polityka jakości). Prezentacja wybranych problemów związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem turystycznym. Zarządzanie obsługą klienta w przedsiębiorstwie usługowym. Cele, zadania, programy i plany zarządzania. Zarządzanie zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie turystycznym i rekreacyjnym. Identyfikacja, planowanie i realizacja szkoleń. Zarządzanie operacyjne w przedsiębiorstwie turystycznym. Opracowanie, podział i nadzór nad procedurami. Kontrola i audyty w przedsiębiorstwie turystycznym i rekreacyjnym. Piramida dokumentacji i nadzór nad dokumentami i zapisami. Korekty, działania korygujące i zapobiegawcze. Planowanie i realizacja audytów.	TiR1A_W06 TiR1A_U08 TiR1A_U10 TiR1A_K01
23.	Turystyka zdrowotna	3	Turystyka zdrowotna jako nauka. Kierunki badawcze w turystyce zdrowotnej: ekologiczny (oddziaływanie na środowisko), ekonomiczny (rynek usług zdrowotnych: medycznych, uzdrowiskowych, wellness&Spa), przestrzenny (lokalizacja i dostępność obiektów), społeczny (demografia i potrzeby turystów). Starzenie się społeczeństwa w świecie i wzrost zapotrzebowania na usługi zdrowotne. 3 gałęzie turystyki zdrowotnej: medyczna, uzdrowiskowa, wellness&Spa. Współczesne kierunki turystyki medycznej. Polska jako kierunek turystyki rehabilitacyjnej i stomatologicznej. Rola turystyki uzdrowiskowej: profile leczenia, rozwój polskich uzdrowisk, liczba, profile leczenia, klimat, dostępność komunikacyjna. Turystyka wellness&Spa: współczesne trendy, rozwój na rynku polskim i zagranicznym. Wpływ pandemii Covid-19 na rozwój światowej turystyki zdrowotnej. Migracje a kultura i modele dbania o zdrowie. Turystyka senioralna. Turystka zrównoważona a naturalne surowce lecznicze w Polsce i na świecie. Zagrożenia dla turystyki zdrowotnej: konflikty polityczne, religijne, pandemiczne ograniczenia mobilności, brak wyspecjalizowanej kadry medycznej.	TiR1A_W01 TiR1A_W11 TiR1A_W12 TiR1A_U04 TiR1A_U08 TiR1A_K01
24.	Metody badań w turystyce i rekreacji	4	Wprowadzenie do metod badań naukowych. Nauka i etapy procesu badawczego. Przegląd literatury naukowej i źródeł danych. Specyfika badań w turystyce i rekreacji. Etyka badań i ochrona danych osobowych. Metody i techniki badań społecznych. Badania ilościowe –	TiR1A_W01 TiR1A_W02 TiR1A_U01

			skale pomiarowe i dobór próby. Błędy pomiaru i rzetelność badań. Badania jakościowe – podstawy i zastosowania. Projektowanie kwestionariusza ankiety. Wywiad i obserwacja jako metody badawcze. Studium przypadku i badania terenowe. Badania rynku turystycznego i satysfakcji klientów. Badania online i narzędzia cyfrowe. Analiza danych ilościowych i jakościowych. Wprowadzenie do statystyki w badaniach turystycznych. Interpretacja i prezentacja wyników badań.	TIR1A_U03 TIR1A_U09
25.	Animacja czasu wolnego	3	Czas wolny – definicje, funkcje i współczesne modele wykorzystania czasu wolnego. Pedagogika czasu wolnego i pedagogika zabawy – podstawowe koncepcje teoretyczne. Animacja społeczno-kulturalna – geneza, cele i obszary działania. Rola animatora czasu wolnego – kompetencje zawodowe, społeczne i osobowościowe. Metody i techniki pracy animatora z różnymi grupami wiekowymi (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy). Planowanie i programowanie działań animacyjnych – etapy projektowania zajęć. Formy animacji czasu wolnego: rekreacyjne, sportowe, kulturalne, edukacyjne, turystyczne. Gry i zabawy w animacji – klasyfikacje, dobór do grup docelowych, zasady prowadzenia. Animacja ruchowa i sportowa – techniki integracyjne, zabawy terenowe, gry sportowe. Animacja plastyczna i artystyczna – warsztaty twórcze, techniki ekspresji artystycznej. Animacja muzyczna i teatralna – zabawy rytmiczne, dramowe, teatr twórczy. Animacja w środowisku naturalnym – gry terenowe, ścieżki edukacyjne, biwakowicze. Animacja czasu wolnego w turystyce – rola animatora w hotelach, ośrodkach wczasowych, na obozach. Praca z grupą – dynamika grupy, techniki integracyjne, rozwiązywanie konfliktów. Organizacja imprez i wydarzeń animacyjnych – logistyka, harmonogram, bezpieczeństwo uczestników. Prawne podstawy pracy animatora – odpowiedzialność prawna, przepisy BHP podczas zajęć z dziećmi i młodzieżą. Etyka zawodowa animatora – zasady pracy z uczestnikami, poszanowanie różnorodności, inkluzywność. Ewaluacja działań animacyjnych – metody oceny efektywności programów animacyjnych.	TiR1A_W11 TIR1A_U04 TIR1A_U10 TIR1A_K01
26.	Turystyka aktywna	3	Definicja turystyki aktywnej, podstawy terminologiczne i rozróżnienia pomiędzy innymi rodzajami turystyki. Uwarunkowania historyczne i stan obecny turystyki aktywnej w Polsce i na świecie. Turystyka aktywna w aspekcie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Kontekst społeczny i zmiany kulturowe sprzyjające rozwojowi oraz znaczenie turystyki aktywnej w promocji zdrowia. Strony popytu i podaży turystyki aktywnej. Turystyka aktywna osób niepełnosprawnych i osób trzeciego wieku. Rodzaje turystyki aktywnej. Cechy charakterystyczne i uwarunkowania do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej, wodnej, zimowej, jaskiniowej, konnej, wspinaczkowej i ekstremalnej. Uwarunkowania środowiskowe i popularne destynacje do uprawiania turystyki aktywnej. Zarządzanie w turystyce aktywnej (w tym zarządzanie ryzykiem, aspekt etyczny). Główne sektory turystyki aktywnej (bliskie naturze i w środowisku sztucznym). Wyzwania	TiR1A_W11 TiR1A_W12 TIR1A_U04 TIR1A_U07 TIR1A_K03

			i perspektywy rozwoju turystyki aktywnej. Zarządzanie ryzykiem i ubezpieczenia w turystyce aktywnej. Aspekt etyczny turystyki aktywnej. Tworzenie produktu turystycznego i opracowanie programów imprez z zakresu turystyki aktywnej.	
27.	Geopolityka turystyki	3	Wprowadzenie do geopolityki turystyki, podstawowe pojęcia. Wybrane klasyczne i współczesne teorie geopolityczne. Rola turystyki w zmieniających się uwarunkowaniach geopolitycznych i ideologicznych (turystyka w okresie zimnej wojny, socjalizmie i transformacji postkomunistycznej). Turystyka i terytorialność (granice, polityka wizowa). Mobilność transgraniczna. Turystyka a geopolityczne kształtowanie wizerunku. Ekonomiczne skutki globalnej turystyki: zatrudnienie w turystyce, globalni gracze i państwa wyspiarskie. Enklawy i eksklawy turystyczne. Zależność gospodarcza w regionach uzależnionych od turystyki a geopolityczne zmiany popytu na podróże. Konflikty i stabilność polityczna a turystyka. Wyzwania i aktualne trendy w turystyce (pandemia, zmiany klimatyczne, kryzys migracyjny, terroryzm, klęski żywiołowe, overtourism) a implikacje polityczne. Turystyka niezależna (wolontariacka, młodzieżowa, górską, caravaning, backpacking, ekoturystyka) i turystyka zrównoważona a konflikty polityczne. Współczesne interakcje między turystyką a geopolityką na świecie – case study (m.in.: Płw. Bałkański, Cypr, Ukraina, Bliski Wschód, Afryka Płn., Tajwan, Nepal, Meksyk, Kuba).	TiR1A_W01 TiR1A_W09 TiR1A_W10 TiR1A_U04 TiR1A_U11 TiR1A_K02
28.	Zastosowanie informatyki w turystyce	3	Podstawowe pojęcia i kierunki działań w zagospodarowaniu turystycznym. Zasady planowania przestrzennego. Podstawowe koncepcje zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego. Podział i charakterystyka urządzeń i usług turystycznych. Zasady tworzenia systemu terenów zieleni, w tym obszarów przewietrzania na terenach zurbanizowanych. Uwarunkowania sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego – działania gminne, wojewódzkie, krajowe. Zasady i procedury opracowywania gminnych dokumentów planistycznych: planu ogólnego, planu miejscowego. Opiniowanie i uzgadnianie projektu planu miejscowego dla potrzeb turystyki i rekreacji. Analiza kierunków zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego przestrzeni miejskiej. Zagospodarowanie turystyczne obszarów uzdrowiskowych, peryferyjnych, nadmorskich, górskich i chronionych. Analiza wskaźnikowa stanu zagospodarowania turystycznego w wybranych gminach w Polsce. Inwentaryzacja zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego obszarów oraz obiektów o różnych funkcjach.	TiR1A_W07 TiR1A_U01 TiR1A_U02

PRZEDMIOTY (ZAJĘCIA) DO WYBORU:

(66 pkt ECTS)

1.	Przedmioty (zajęcia) z zakresu przygotowania i złożenia pracy dyplomowej	16	Seminarium dyplomowe Praktyka dyplomowa Pracownia dyplomowa	TiR1A_W01 TiR1A_W02 TiR1A_W03 TiR1A_W07
----	--	----	---	--

				TIR1A_W08 TIR1A_W09 TIR1A_W10 TIR1A_W11 TIR1A_W12 TIR1A_U01 TIR1A_U02 TIR1A_U03 TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_U06 TIR1A_U07 TIR1A_U08 TIR1A_U09 TIR1A_U10 TIR1A_U11 TIR1A_K01 TIR1A_K03
2.	Przedmioty (zajęcia) z zakresu organizacji i obsługi ruchu turystycznego*	16	Pilotaż i przewodnictwo turystyczne Planowanie produktów turystycznych Biura podróży i touroperatorzy Organizacja imprez turystycznych	TIR1A_W04 TIR1A_W05 TIR1A_W12 TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_U07 TIR1A_U10 TIR1A_K01 TIR1A_K02 TIR1A_K03
3.	Przedmioty (zajęcia) z zakresu hotelarstwa*	16	Rynek hotelarski Organizacja pracy w hotelarstwie Procesy koncentracji i integracji w hotelarstwie Zarządzanie hotelem i rachunkowość	TIR1A_W04 TIR1A_W05 TIR1A_W12 TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_U07 TIR1A_U10 TIR1A_K01

				TIR1A_K02
4.	Przedmioty (zajęcia) z zakresu turystyki zdrowotnej*	16	Fizjologia człowieka Turystyka uzdrowiskowa Turystyka medyczna Turystyka spa&wellness	TIR1A_W01 TIR1A_W11 TIR1A_W12 TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_U07 TIR1A_U10 TIR1A_K01 TIR1A_K02
5.	Przedmioty (zajęcia) z zakresu turystyki przyrodniczej*	16	Geoturystyka Ekoturystyka Agroturystyka Turystyka na obszarach chronionych	TIR1A_W01 TIR1A_W08 TIR1A_W10 TIR1A_W12 TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_U07 TIR1A_U10 TIR1A_K01 TIR1A_K02
6.	Przedmioty (zajęcia) poszerzające zainteresowania studentów**	17	Turystyka przemysłowa/Turystyka kulinarna Turystyka senioralna/Turystyka szkolna Backpacking/City break Język niemiecki/Język francuski	TIR1A_W01 TIR1A_W10 TIR1A_W11 TIR1A_W12 TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_U06 TIR1A_U07 TIR1A_U10 TIR1A_K01 TIR1A_K02
7.	Zajęcia terenowe**	17	Kartowanie turystyczne/Inwentaryzacja krajoznawcza Atrakcyjność turystyczna regionów Polski: Góry Świętokrzyskie/Niecka Nidziańska Atrakcyjność turystyczna regionów Polski: Wyżyna Lubelska/Wyżyna Krakowsko-Częstochowska Atrakcyjność turystyczna regionów Polski: Nizina Mazowiecka/Nizina Podlaska	TIR1A_W07 TIR1A_W08 TIR1A_W09 TIR1A_W10 TIR1A_U01

		Atrakcyjność turystyczna regionów Polski: Karpaty/Sudety Objazd studyjny: stolice Europy – Praga/Wiedeń	TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_U09 TIR1A_U11 TIR1A_K03
--	--	--	---

PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma):

(8 pkt ECTS)

Praktyka zawodowa	8	Realizowane w wymiarze 240 godzin kontaktowych i łącznej liczbie 8 punktów ECTS przyjmują formę praktyk odbywanych u pracodawcy. Praktyki odbywają się w trakcie semestrów II, III, IV i V. Praktyka odbywa się w podmiotach gospodarczych (państwowych lub prywatnych), urzędach oraz innych jednostkach organizacyjnych na podstawie porozumień o prowadzeniu studenckich praktyk zawodowych, które zawierane są pomiędzy Uniwersytetem reprezentowanym przez Rektora a Zakładem Pracy reprezentowanym przez stosowne władze. Praktyka odbywana jest indywidualnie przez studenta lub w ramach jego pracy zawodowej (zatrudniony na podstawie umowy o pracę lub prowadzący samodzielną działalność gospodarczą), jeśli charakter wykonywanej pracy jest zgodny z założeniami praktyki. Praktykę studenci mogą odbywać w ramach programu PRAKTYKI ERASMUS+.	TIR1A_W04 TIR1A_W05 TIR1A_W06 TIR1A_W09 TIR1A_W12 TIR1A_U01 TIR1A_U04 TIR1A_U05 TIR1A_U08 TIR1A_U10 TIR1A_K01 TIR1A_K02 TIR1A_K03 TIR1A_K04
-------------------	---	--	--

razem	180
--------------	------------

* studenci wybierają jedną grupę przedmiotów

** studenci wybierają jeden z dwóch oferowanych przedmiotów do wyboru

Studentów obowiązują zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin.

Studentów obowiązuje szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.

Studentów obowiązują zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej w wymiarze 4 godzin (na pozostałych kierunkach studiów).

Studentów obowiązuje szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin.

Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.

Dodatkowo studentów obcokrajowców obowiązuje język polski – lektorat w wymiarze 4 ECTS.

13. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia:

Prowadzący określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- 1) **proces dyplomowania** – poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniane są one przez promotora i recenzenta.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się są:

- 1) **Prace etapowe** – realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, projekty, studia przypadków – według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia.
- 2) **Egzaminy z przedmiotu (zajęć)**. Pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu (zajęć) realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.
Forma egzaminu: ustna lub pisemna, określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu (zajęć).
 - a) **Egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników.
 - b) **Egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej.
- 3) **Zaliczenie i zaliczenie z oceną**. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (zajęć).

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.